

EKO MÄRKNING

KRAV är Sveriges mest kända miljömärkning för mat. KRAV-märket ekologiskt producerad. Det betyder att den är producerad med hänsyn och människor.

Demeter står för biodynamisk odling. Bakom märket står Svenska Demeterförbundet, en ideell konsumentförening som kontrollerar biodynamisk odling, djurhållning, slakterier, butiker, grossister och importörer.

Marine Stewardship Council (MSC)

Märkning för fisk och skaldjur. Står för ett uthålligt fiske som bevarar mångfalden och främjar en ekologisk produktion.

ASC – Aquaculture Stewardship Council är en internationell hållbarhetsmärkning för odlade fisk- och skaldjursprodukter.

I Sverige finns bland annat ASC-märkt pangasius, tilapia, lax och tropisk jätteräka. ASC granskar miljö- och sociala aspekter i fisk- och skaldjursodlingar så att de ska vara ansvarsfulla.

EU-lövet eller **EU-ekologiskt** är EUs märkning för ekologiskt jordbruk. Alla varor är certifierade. Minst 95 procent av produktens innehåll har producerats ekologiskt. Varje år kontrolleras djurens förhållanden och medicinering.

Rättvisemärkt Finns på till exempel te, kaffe, bananer, kakao och fotbollar – produkter från tredje världen. Märkningen drivs av Rättvisemärkt i Sverige AB, och garanterar att arbetarna får skäligt betalt samt att social, ekonomisk och demokratisk utveckling gynnas.

EU-blomman. För att få märkas med EU-Blomman måste varan också uppfylla vissa krav på kvalitet och funktion. Märkning och kontroll sköts i Sverige av SIS Miljömärkning AB.

Bra Miljöval. Pilgrimsfalken är märkning för hushållskemikalier, textilier, papper, men även t.ex. elektricitet, transporter och livsmedelsbutiker. Det är Svenska Naturskyddsföreningen som bestämmer reglerna för märkningen och utför kontrollerna.

Svanen är en nordisk miljömärkning som finns på en mängd olika varor. Svanenmärkta produkter belastar miljö och människors hälsa så lite som möjligt. Krav ställs också på kvalitet och funktion. Det är SIS Miljömärkning AB som sköter märkningen och kontrollerna i Sverige.

Vegan Society visar att en produkt inte innehåller animaliska ingredienser, det kan handla om mat men även om t.ex. hudkrämer, kläder och dylikt.

Detta är ett kvalitetsmärke på svensk mat och blommor. **Svenskt sigill** är en miljömärkning som intygar att kontroll av gården skett av oberoende part. Kraven omfattar svensk lagstiftning inom livsmedelssäkerhet, djuromsorg och miljö och innehåller även ytterligare krav som t.ex. GMO-frihet och minskad användning av kemiska bekämpningsmedel.

Garant är ett varumärke från Axfood. Garant Eko är en märkning för ekologiska livsmedel som är certifierade genom KRAV eller EU-ekologiskt.

I love eco är ICAs egna ekologiska varumärke på mat, textil och jord.

Änglamark är Coops egna varumärke för etik, hälsa och miljö. Änglamark är certifierade av KRAV eller EU-ekologiskt. Några produkter är även Fairtrade-märkta.

Treklovern är inte en officiell miljömärkning, utan enbart en signal som ska göra det lättare för dig att veta vilka råvaror som finns som ekologiska i Coops matrecept. På ditt kundkvitto kan du snabbt få reda på hur mycket och vilka artiklar som är miljömärkta och ekologiska.

Recycling. Det finns inte någon enhetlig regel hur man får använda återvinningsmärken. Märket kan ange att produkten går att återvinna, eller att återvunnet material använts.

Flera företag samarbetar med den oberoende konsumentföreningen Äkta vara som står bakom Ä-märkningen. För den som vill undvika E-nummer och andra tillsatser.

Astma- och allergiförbundets miljömärkning av produkter ska ses som en vägledning i sökandet efter produkter som är bra ur allergisyndpunkt.

Den Blå ängeln är Tysklands miljömärke. Det är det äldsta miljömärket i världen och har funnits ända sedan 1978. Kriterierna för denna miljömärkning tas fram av det tyska naturvårdsverket och är en statlig och frivillig miljömärkning, precis som svenska miljömärkningen Svanen.

Ø-märket är en ekologisk märkning från Danmark. Märket kontrolleras av Danmarks centrala livsmedelsmyndighet.

Soil Association är den största märkning för ekologiska varor i Storbritannien. Den finns för livsmedel, djurhållning, textilier och skönhetsprodukter. Minst 95 procent ska vara ekologiskt innehåll och det är fritt från GMO. Soil Association certifierar ekologiska produkter.

Luomu – valvottua tuotantoa – kontrollerad ekoproduktion, eller Solmärket, är den finska ekologiska märkningen. Finska myndigheter kontrollerar producenter, förädlare, återförsäljare och importörer av livsmedel. Minst 95 procent av innehållet måste vara ekologiskt. GMO är inte tillåtet.

Eko quality mark är en ekologisk märkning från Nederländerna. Minst 95 procent av varans innehåll måste vara certifierad. Kontrolleras av en icke vinstdrivande organisation.

Debio kontrollerar och godkänner ekologisk produktion i Norge. Alla ekologiska varor i Norge måste märkas med Debio. Växterna är inte besprutade och fisket är hållbart. Reglerna är utvecklade av KRAV.

GOTS En internationell miljömärkning för kläder och textil (sociala och miljömässiga krav). GOTS syfte är att hjälpa konsumenten välja produkter som är bra ur ett helhetsperspektiv med hänsyn till både miljö och socialt ansvar. GOTS tar hänsyn till odling, plockning, beredning och tillverkning av själva plagget.

Oeko-Tex En hälsomärkning som innebär att produkten inte innehåller några ämnen som är skadliga för slutanvändaren. Inga krav på ekologisk odling eller andra krav gällande klimat, miljö, funktion eller kvalitet. Avser textila produkter och tillbehör såsom knappar och dragkedjor.

Rainforest Alliance är en ideell, internationell miljöorganisation. Syftet med denna miljömärkning är att skydda ekosystem samt de människor, vilda djur och växter som är beroende av dem. Det finns inget krav på ekologiska råvaror men man har ett vattenbesparingsprogram och man måste använda organiskt gödsel.

Forest Stewardship Council, är en internationellorganisation som tagit fram riktlinjer för ett miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt livskraftigt skogsbruk. FSC-märket används på produkter som innehåller trä från FSC-certifierat skogsbruk. I Sverige finns märket på bland annat papper, byggmaterial, grillkol och trädgårdsmöbler.

TCO Certified är en hållbarhetscertifiering med fokus på att IT-produkter och deras produktion ska baseras på miljömässig, social och ekonomisk hänsyn. Produkter som är TCO Certifierade uppfyller kraven på socialt ansvarstagande i produktion, användarsäkerhet och bra ergonomisk design samt miljöegenskaper för både IT-produkterna och deras produktion under hela livscykeln.

UTZ utbildar bönder för att skapa möjligheter till bättre levnadsvillkor och en hög och jämn kvalitet på grödorna. Syftet med denna miljömärkning är också att minska påverkan på miljön och minska kostnaderna. UTZ certified påminner till en del om rättvisemärkning men denna certifiering är inte alls lika omfattande.

Sädesaxet. Det överkorsade sädesaxet visar att livsmedlet är lämpligt för glutenintoleranta. Märkningen kräver tillstånd från Svenska Celiakiförbundet.

Nyckelhålet gör det enklare att välja hälsosamt. Märkningen finns främst på färdig förpackade mejeri-, fisk och köttprodukter, bröd, müsli, pasta men återfinns även på oförpackad fisk, frukt och grönt. Jämfört med andra livsmedel av samma typ följer nyckelhålet ett eller flera av följande krav; mindre och nyttigare fett, mindre socker, mindre salt, mer kostfiber och fullkorn.

Klimatkompenserade transporter. Märkningen sitter på Kung Markattas produkter. Företaget försöker optimera sina transporter och planterar även träd för att kompensera brister. Det finns liknande märkningar hos andra företag som också kompenserar sina transporter.

Eloff Strömsnål Konsumentverket, NUTEK/Energimyndigheten och Svenska Elverksföreningens gemensamma miljömärkning för energieffektiva vitvaror vitvaror, fönster, värmepumpar och styrssystem.

Pandan Världsnaturfondens symbol och inget egentligt miljömärke. Rätten till att använda märket kan köpas av alla företag som stöder Världsnaturfonden och anger att en viss procentdel av produktens pris går till fonden. **Vilket med andra ord inte ger några som helst garantier för att varan i fråga är miljöskonande.**

Energy Star eller **E*** Den amerikanska myndigheten "Environmental Protection Agency" (EPA) och EU-kommissionens miljömärkning för persondatorer och datorskärmar. Produkterna labbtestas innan de godkänns och registreras i en lista. <https://www.eu-energystar.org/>

Skona är namnet på en serie med ICAs egenproducerade rengöringsmedel m.m.som lanserades 1991. Företaget AdeKema som gör produkterna certifierades enligt miljöstyrningssystemet BS7750. För att uppnå denna certifiering krävs bl.a. att produkternas råvaror och miljöpåverkan under hela livscykeln redovisas i detalj.

ECOCERT är ett franskt certifieringsorgan som kontrollerar och granskar innehåll, råvaror, produktion samt förpackning, främst i matindustrin, men även inom kosmetika.

För att en produkt ska få certifieras enligt ECOCERT krävs det att innehållet består av minst 95 % naturliga ingredienser och minst 10% av innehållet ska komma från ekologiska odlingar. Märkningen anses av en del som för svag.

NATRUE

NaTrue är ett fristående europeiskt certifieringsorgan med mål att skapa en internationell standard. **NaTrue** arbetar för att öka medvetenheten om värdet av naturliga ingredienser för konsumenten och miljön. **NaTrue** är den certifieringen som förutom att den inte är vinstdrivande, är en av de i särklass strängaste certifieringar som i dag finns att använda för naturlig hudvård. Det är en helt transparent certifiering som har tydliga krav på vilka ingredienser som är godkända och inte godkända, likaså vilka processer och utvinningssätt som är godkända. Certifieringen finns i tre olika graderingar.

The Butterfly Mark Brittiska Positive Luxury delar ut utmärkelser till varumärken runt om i världen som utmärker sig för sitt engagemang med hållbarhet i sin affärsstrategi och i sina produktionsprocesser. Märkningen tilldelas företag som gör positiva åtgärder för att integrera hållbarhet i sina affärsmodeller och bidrar till en bättre värld – socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

USDA ORGANIC (US Department of Agriculture) är den amerikanska tillsynsmyndigheten som kontrollerar skog, mark, odlingar, Inom USDA finns National Organic Program (NOP) som lagstiftar om ekologiska produkter i USA. Märkningen finns i 3 steg: USDA 100 % Organic – vilket betyder som det låter, innehållet måste vara 100% ekologiskt. (Inte så vanligt.)

USDA Organic – vilket betyder att minst 95% av ingredienserna ska vara ekologiska.

Made with XX % organic ingredients – betyder att produkten måste innehålla minst 70% ekologiska ingredienser.

The Soil Association Brittisk märkning. En vara som bär Soil Association Organic standards märke måste innehålla minst 95 % ekologiska ingredienser.

En produkt som bär märket ihop med texten “made with xx % organic ingredients” måste innehålla minst 70 % ekologiska ingredienser.

Återstående innehåll får inte vara genmodifierat (GMO) och får bara användas om en ekologisk version av ingrediensen ännu inte finns, eller om ämnet finns med på en restriktiv lista med syntetiska kemikalier som har granskats mot hårda kriterier gällande påverkan på hälsa och minimal miljöpåverkan.

För att en produkt ska erhålla märket **Carbon Neutral** ska den inte generera ett koldioxidutsläpp netto. Målet med denna märkning är att uppnå "noll koldioxidutsläpp". Till exempel kan ett företag plantera träd på olika platser runt om i världen för att kompensera den el företaget förbrukar.

Organic Content Standard (OCS) är en global certifiering som visar att slutprodukten innehåller ekologiska fibrer. En OCS-märkning garanterar dock inte, till skillnad från GOTS-certifiering att produkten är tillverkad av i huvudsak ekologiska fibrer.